

NVE
V/ Carsten Stig Jensen
Postboks 5091 Majorstuen
0368 Oslo

Agder Energi Vannkraft AS
Post: Postboks 603 Lundsiden, 4606 Kristiansand
Besøk: Kjøita 18, 4630 Kristiansand

Telefon: 38 60 70 00
Telefaks: 38 60 79 48
Kundetelefon: 38 60 70 00
E-post: firmapost@ae.no

Org nr.: NO 882 973 972 MVA

www.ae.no

DERES REF.: VÅR REF.:
 487782

DATO:
5.2.2015

KOPI:

Fylkesmannen i Vest-Agder v/ Birgit Solberg
NVE Region sør v/ Jon Atle Eie
Mandalselva Elveeigarlag v/ Karl Gjermund Damli
Marnardal kommune v/ Øyvind Jorstad

Søknad om midlertidig fravikelse av manøvreringsbestemmelsene for Laudal kraftverk

Ved kgl.res av 14. juni 2013 ble det fastsatt nye manøvreringsbestemmelser for Laudal kraftverk i Marnardal kommune. Manøvreringsbestemmelsene ble fastsatt for en prøveperiode på 5 år.

Bakgrunn

Agder Energi Vannkraft (AEVK) har i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA) starte et FoU prosjekt kalt Miljødesign i Mandalsvassdraget som bl.a. skal utarbeide en helhetlig plan for gjennomføring av tiltak som øker lakseproduksjonen. AEVK ønsker å starte det praktiske restaureringsarbeidet i elva og har nylig søkt NVE Region sør om tillatelse til riving av terskel 7 på Laudal. Inneværende søknad gjelder redusert minstevannføringsslipp i anleggstiden.

Virkning av tiltaket

I forbindelse med byggingen av Laudal kraftverk ble det bygget 12 terskler på det 6 km lange restfeltet mellom Mannflåvatn og kraftverket på Laudal. Tersklene ble bygget hovedsakelig for å opprettholde et vannspeil i elveløpet og minstevannføringskravet var kun 0,25 m³/sek. En nylig publisert rapport om tersklene på Laudal (TR F-7450) konkluderer med at fjerning av de fleste terskler vil utvide de tilgjengelige gyte- og oppvekstområdene betydelig. I kombinasjon med fysiske tiltak viser analyser at produksjonen av smolt kan økes med 40-45% på strekningen og i tillegg eliminere forsinkende barrierer for oppvandrende laks. Fjerning av tersklene vil være positivt for laksebestanden uavhengig av fremtidige manøvreringsbestemmelser.

Søknad om nedleggelse av vassdragsanlegg

Som del av Miljødesign i Mandalsvassdraget har AEVK utarbeidet en plan og søknad om riving av en tersklene ved Laudal. Riving av terskler krever tillatelse fra NVE etter Vannressurslovens § 41 om nedleggelse av vassdragsanlegg. Søknad om nedlegging finnes vedlagt.

Manøvreringsbestemmelser

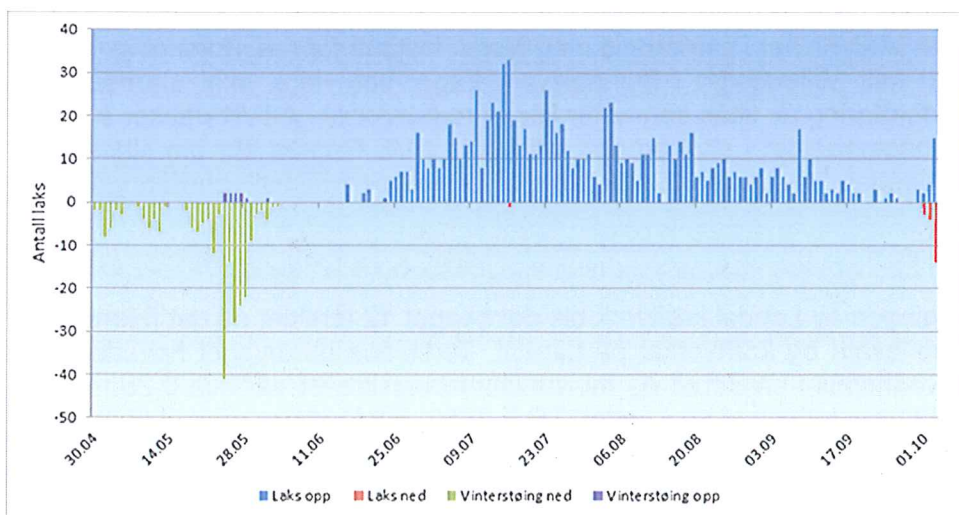
Gjeldende manøvreringsbestemmelser for Laudal kraftverk fastsetter et fast slipp av minstevannføring på 6 m³/sek i vintersesongen. I sommersesongen, definert fra tidspunkt etter at smolten migrerer til 30. september skal det slippes tilsigsstyrt minstevannføring på 8 – 25 m³/sek fra dam Mannflåvatn. I forbindelse med smoltens utvandring skal det slippes ekstra vann i en periode på opp til 14 dager med hensyn til smoltens utvandring. I sommersesongen er det bestemmelse om 6 timers stans av kraftverket i helgene.

Vannføring i anleggstiden

For å kunne gjennomføre de nødvendige anleggsarbeidene ved fjerning av terskel 7 er det ønskelig å ha minst mulig vann gjennom anleggsområdet når arbeidet pågår. Anleggsarbeidet blir teknisk mer krevende om det er mye vann som skal håndteres og det er mer krevende å unngå blakking av elva. Det er likevel nødvendig å opprettholde en viss vannføring for å sikre laksen og det øvrige livet i elva. Før det nye manøvrerings reglementet ble innført fra juli 2013 ble det sluppet 1,5 m³/sek på vinteren og 3 m³/sek om sommeren. AEVK mener 3 m³/sek representerer en god middelvei som hensyntar både miljøforhold og anleggsarbeidet.

Tidspunkt

AEVK håper å kunne ha god fremdrift i arbeidet og ønsker å gjennomføre arbeidene så snart som mulig. Fremdriften avhenger i stor grad av saksbehandlingstiden for nødvendige tillatelser og vannføringsforhold. Arbeidet planlegges gjennomført i mars/ april 2015. Perioden frem til 20. juni kan være et alternativ, det er ikke aktuelt å gjennomføre anleggsarbeidet i perioden da det foregår vannslipp med hensyn på smoltens utvandring. Om ikke dette lykkes er høsten/ vinteren fra og med september aktuell. Av hensyn til utøvelse av fiske er det ikke aktuelt å arbeide i tidsrommet 20. juni til 30. august. AEVK vil varsle NVE, Fylkesmannen og Elveeigarlaget før anleggsarbeidet starter opp.

Vandring av laks over Mannflådammen i 2013

Undersøkelser med videoanalyse av vandring over Mannflådammen i 2013 viser at anleggsarbeidet ikke vil berøre de viktigste vandringstidene for smolt eller oppvandrende laks med de begrensningene som legges for tidspunkt for gjennomføringen.

Varighet

Det er betydelig usikkerhet rundt omfanget av anleggsarbeidet som vist i planen slik at det må tas høyde for at arbeidet kan ta opp til 21 døgn. Det planlegges likevel å gjennomføre arbeidet på vesentlig kortere tid og halvannen til to uker virker realistisk. Det må tas høyde for at flomforhold kan medføre at anlegges må stenges og evakueres i byggetiden. I så fall vil anleggsarbeidet bli gjenopptatt når vannføringsforholdene tilsier det, og perioden med fast slipp av 3 m³/s vil måtte deles opp i flere perioder. Når anleggsarbeid er igangsatt bør vannføringen holdes stabil i hele anleggsperioden for å unngå unødvendig svingninger i vannføringen. Det planlegges ikke stopp av kraftverket i helgene når anleggsarbeidet pågår.

Konsekvenser

Redusert vannføring har potensiell negativ effekt på stranding av rogn/ yngel av fisk. I de delene av minstevannføringsfeltet som ikke påvirkes av terskel nr 7 vil andre terskler holde oppe vannstanden. I terskelbasseng 7 vil gjennomføring av tiltaket føre til stranding av evt. gruntliggende gytegrøper. Dette vil ha små konsekvenser for laksebestanden og bli oppveiet av terskelfjerningens store positive effekter over tid. Terskelfjerningen er et miljøtiltak som gjennomføres for å forbedre forholdene for laks. AEVK vurderer at slipp av 3 m³/s ikke vil gi andre vesentlige negative virkninger på allmenne eller private interesser som utøvelse av friluftsliv eller landbruk.

Søknad

AEVK søker herved om tillatelse til å ha et fast vannslipp fra dam Mannflåvatn på 3 m³/s i opp til 21 døgn mens anleggsarbeidet på terskel nr. 7 pågår. Søknaden omfatter ikke tidsrommet det slippes ekstra vann av hensyn til smoltens utvandring eller den mest sentrale delen av laksefiskesesongen fra 20. juni til 30. august.

Med hilsen
Agder Energi Vannkraft AS

Jakob Hovet
Seksjonsleder Eierforvaltning

Aleksander L. Andersen
Spesialrådgiver - miljø
Direkte telefon: 92422119
Direkte e-post: aleand@ae.no

Vedlegg:

Søknad om nedleggelse av vassdragsanlegg i Mandalselva ved Laudal kraftverk

